

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

23-25/2/1976.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, ~~κοινοπολις~~)... Ζόγκκα.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας... Ἀρχους..
Νομοῦ... Ἀρχολίδος.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γεώργιος
Δ. Μαραφῆς. ἐπάγγελμα... Διδάσκαλος..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Ἡ. ρ. α. 39 - Ἀ. ρ. δ. α.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 5 μῆνας.
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Φώτης Γ. Μελιγκώνης.....

.....
ἡλικία... 69... γραμματικαὶ γνώσεις... Δ' Δημοτικῆς
..... τόπος κατὰγωγῆς... Ζόγκκα..
..... Ἀρχολίδος.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Μ. κ. ρ. κ. ἑκταβ. π. ρ. ρ. ἴ. τ. ο.
διὰ σποράν καὶ ἡ μεγαλύτερα διὰ κτηνοτροφίαν.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Δ. ἐ. ν. ὑ. πῆ. ρ. χ. ε. διαχωρισμός.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π. χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ.
... Εἰς τοὺς χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ἄλλοι ἐμοίραζον πρὸ τοῦ θανάτου.
τοῦ πατρὸς, ἄλλοι μετὰ τὸν θάνατον,
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Εἰς ἀμφοτέρας.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... Ναι.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Μόνον εἰς τὸν θερισμόν. ἦσαν ἐντόπιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετ' ἡμερᾶς εἰς εἶδος

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ὁς βοσκοὶ καὶ ἦσαν ἐντόπιοι.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Ἐπαχιακῶς εἰς πλησίον μέρη κατὰ τὸν θερισμόν καὶ τρυγαν.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με ζωϊκὴν κόπρον.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1930.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

Μετὰ τὸ 1920.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

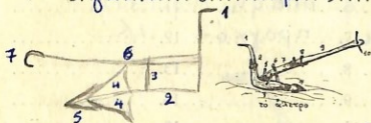
Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἐπὶ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; Εἰς τὰ ἐπικλινῆ τὰ δὲ φ. ζ. ε. ρ. καὶ εἰς τὰ πεδινὰ τὰ μονόφτερα. Κατὰ τὰ κενά ζων μόνον των. Ἡ προμήθεια ἐγένετο ἀπὸ εἰδικούς (χύστους)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χερίδα..... 4. φτερά..... 7. χαντζᾶκας 10.....

2. κουνταῖρι (βαλβ) 5. ὕψι..... 8.....

3. χωνία..... 6. σταβάρι..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Σπανίως ἀπὸ τὸ 1968

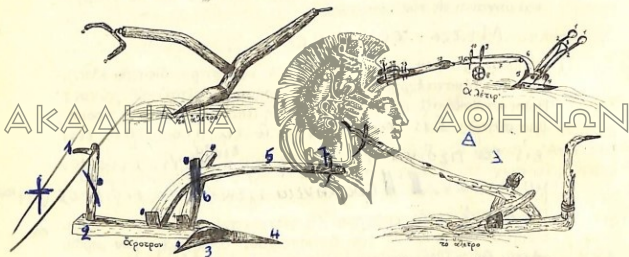
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

..Τὰ...κατεσκεύαζαν...μόνοι...των...ἢ...τ.ό...
 ..ἐπαραμυθιέοντο...ἀπὸ...ἀλλ.λους...εἰδικούς..

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χερίδα.....	6. ἐπάθυ.....	11.
2. κουντὺρι.....	7. προγκό.....	12.
3. ψιζρά.....	8.	13.
4. ὑνί.....	9.	14.
5. σταβάρη.....	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

..... Μιᾶς... μορ. φ. ὕς.....
.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .. καμπυλ. π. τ. ἢ ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

..... ἔκ... σιδήρου.....
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

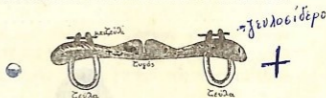
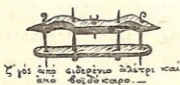
..... Σκεπάρνι, Τρυπητήρι, π.ρ. ἄν.ι., Τριβέ-
λι.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... βοδία

β) Ἐχρησιμοποιοῦντρ (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... δύο

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; Ναι

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιζεύλια κλπ.).

τῆς ἀνω δεξιάς εἰκόνας

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

τῆς ἀνω δεξιάς εἰκόνας

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Κ. ρ. τ. ε. ἔλλι

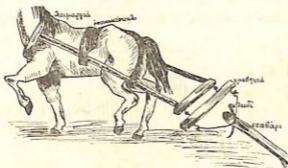
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; Σπανίως ...

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ...

Μ. ε. ἑ. ν. α. Τ. ρ. α. ν. κ. τ. α.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. Ἡ. θαυμαριά. ἔχει. ελκῆμα. πετάλου,

..... δερμάτιν. χειμῆν. με. τραχάμαλλο. καί
..... με. ἰδίαν. ελκῆματος. εἰδερμέναν. ε. τεφανισῶ.
..... κλείνομεν. με. λαυρίδας. με. χαλκαίους.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

... Συνήθως... ὁ ἄνδρας (ἰδιοκτήτης)... Ἰσπανίως
... ἢ... γυναῖκα (κῆραι)... ἢ... ὑπηρέτης...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Πρῶτα... ζεύγνυται... τὰ βοδιαμέ...
... τὸν... ζυγόν... καὶ... ἀκόλουθως... εὐν. δέεται... τὸ
... ἄροτρο... ὅτ'... ζυγὰ... με... τὸ κριτικέλι καὶ τὸν προγκό.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Πρῶτα... πέρνουν... τὴν ζυγαριὰ καὶ τὰ χαλινὰ. Ἐπειτα... τὴν...
... μαριέ... καὶ... ἔπειτα... πιάσαν... τὰ... τραβικτὰ... με... τὴν... δαλυϊύς.

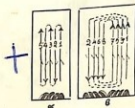
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

... Με... ὅχι...
.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίες) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Κατ' εὐθείαν

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, νταμιές, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Με σπορίδας

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακίαν ;

Με αὐλακίαν ἢ κουκουχεράκια

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί· καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Σταυρωτὰ κατὰ τὴν καλλιέργειαν

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *ὅταν... τὰ χωράφι... εἰς... ἰεῖμα... καλλιεργῆται... ἔταιρῶτα... ὅταν... εἰς... πλοῖσι... καλλιεργῆται... πλοῖσι...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*... ὀργῶμα... τὴν... ἀν... ἔ... ἑ.π.ρ.φ.α... τὸ...
... φθ... ὀ... π... ὀ...
...
...
...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

*... ὀ...
...*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *... ἑ...
...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

*... τὸ... τ... β... καὶ... ἡ... π... ὀ...
...
...*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργῶμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλει-
ψειδῇ σιδηρᾷ ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

..... Μετὰ τὴν ξιόλην.....
.....
.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα);

..... Μετὰ τὴν ἐπιδράν... εὐαρίεμαι.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

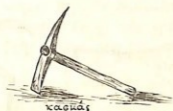
ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... Τεάπα., καε μ. α. δ. σ.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

..... Π.ρό.σω.πα... τ.ῆς... αἰ.κα.γε.ν.εἰ.α.ς.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

..... ? Ε.ν.ο.ι.Δ.αἰ.ζ... Ε.κ.εἰ.ν.α... π.ο.ύ... ο.π.έ.ρ.ν.ο.μ.α.ι
..... ο.ι.τ.α.ρ.ι.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

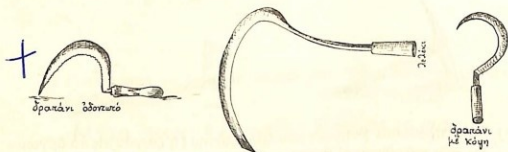
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

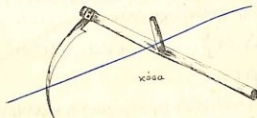
..... Μὲ τὰ δρεπάνι

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

..... ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

..... με ξύλο

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Ἐργασταῖοι

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

Ὀχι

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

20-30 ἔκ.

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΡΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ..

οἱ θερισταὶ τὰ ἀποθέτουν καὶ τὴν κομὴν εἰδικῶς τὰ δένει καὶ τὰ τοποθετεῖ εἰς μικροὺς σωρούς

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Δύο χερεῖς = ἓνα

χειρόβολο. 8-10 χειρόβολα = μία ἀγκυλιὰ :

2 ἀγκυλιές = ἓνα δερμάτι

Σταυρωτὰ τὰ χειρόβολα

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... χειρόβολα

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποιοῦν ;

... Ἄνδρες καὶ γυναῖκες

... Ὅχι... ἄλλοι θεριζοῦν ἐπαι-

χελματισταί

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐρομολογίαν)

.....
.....
.....
.....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν. (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

... Μία καλὴ τ. β. εἰς τὴν χεῖρα

... Δεῦν ἐδενον τὴν μέσην τὴν

.....
.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὅχι

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ναί

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Ἀφήνουν εἰς τὴν ἀκρὰ λίγα στάχυν,
ἐὰν καὶ ἀφήνουν τὰ χένεϊα τοῦ
ψευχολάτι.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

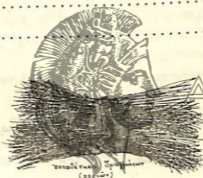
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὰ χειρόβολα γίνονται ἀμέσως.
Τὰ δεμάτια ὅταν τελειώσῃ ὁ
θερισμός.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χειριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

οἱ... περιετρίβον... δένουν... τὸ... χεῖρ' ἔβαλον
καὶ... τὸ... ἀφήνουν... κάτω... καὶ... ὁ...
ἄλλος... (ὁ νοικοκύρης)... τὰ... κάνει
ἀγκαλιές... καὶ... δεμάτια... χωρὶς...
ἐργαλεῖον...
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

... συνεκεντρώνοντο... ἐξ... 6.τάβ. 6.εἰς
.....
.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ θηρά, χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἐχίνετο... αἰ...
ε.σπορά. καὶ τὴν ἀνοίξι. Πρίν. καρποφορίαν
ἐδερίζετο., ἀπεξηραίνετο., ἐνένετο.
καὶ... ἀποδυναμύετο... εἰς... τὰ ἀχούρια.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). Τὸν Μάϊον. μὲ δρέπανον.....
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

..... Εἰς τὸ ἀλώνι καὶ παρα-
..... ηλευρῶς... αὐτοῦ

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος, οὗ τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

..... Θεμωνοστάσι

..... Θεμωνιά

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

..... Ὑπῆρχον ἀλώνια

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

..... Ἐξω ἀπὸ τοῦ χωρίου... ἐξ. ὁ. ἐξ. πού
..... να... τὴν... πιδν... ὁ ἀέρας

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

...Καὶ...εἰς...μίαν...καὶ...εἰς...πολλὰς
...Κατὰ π.ν...συμφωνίας.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

...Τέλος...λουκίου...ἀρχεῖς...Αὐγούστου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λων (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλων (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

...Χωματάλων καὶ πετράλων
...εἰς κυκλικὸν σχῆμα.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλων· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Εἰς...τό πετράλων...χίνετον

εκούπιωμα...Εἰς...τό χωματάλων...καὶ
τῶν...χάρτων...εκούπιωμα...βρέξιμα καὶ
ἀπλωμα...ἀχύρου.....

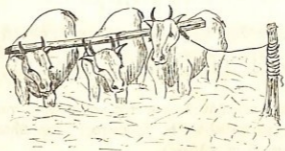
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Πρὲς...ναί.

παρμ...ὁ...ἡλίας...λίγη...ῶρα...χρὰ...ναί...ἔπειτα-
θαῦν...τά βιτηρά...καὶ...ἔπειτα...ἀρχίζει...τό
ἀλώνισμα.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

..... Σκορπιίζονται... χωρίς... γε-
... ρά... ν. εἰς ὅλην τὴν ἐπιφανείαν...
... τοῦ ἁλωνίου.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἁλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυραποποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρην τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ζεύονται... τὰ... ζῶα... καὶ... εὐρουν...
... τὸ... ν. του ἐν... καὶ... ὁ ἁλωνιότης...
... ἀνεβαίνει... εἰς τὸ... ν. του ἐν... καὶ... ὁδηγεῖ...
... τὰ... ζῶα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἁλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἁλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλείς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἁλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἁλωνίου. Τὰ ἁλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἁλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

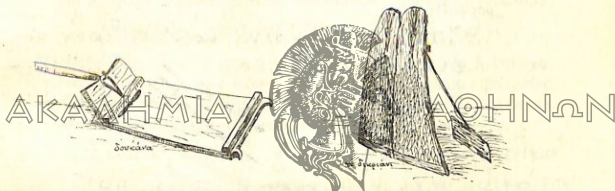
.....

.....

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλώνιζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλώνιζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Τὸ πρόχειρο ἄλωνιστικὸν μηχανήμα λέγεται
ν.τ.ο.ν.ε.ν.ι... φτιαγμένον ἀπο αἰδήρου καὶ
ἀπὸ κάτω φέρει λεπίδες, χιὰ νὰ κόβουν
τὴν καλαμιά. Τὸν το εὕριται ἀπὸ τὰ
ζῶα καὶ ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον ἀνέβαινε
ὁ ἄλωνιστὴς καὶ ὅδηγεῖ τὰ ζῶα.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποῖαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Μετα...
παροδον. ὥρας. ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.
Διακόπτεται ὀλίγον τὸ μεσημέρι καὶ τελειώ-
νει καὶ τὴν 5^{ην} ἀπογευματινὴν. Ἐάν. ἔχει
γένει. τὸ διτὰρι. τελειώνει τὴν ἰδίαν.
ἡμέραν. Ἐάν. ἔχει. ἐπαναλαμβάνεται
τὸ ἴδιον.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

...εὐπάρχουν. ξύλινα καὶ εἰδερένια.
...δικριάνια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-

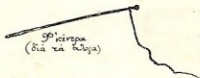
Ναι.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).
...ἔλεγετο καὶ λέγεται... καμανταῖ. ἢ
βι.τ.α... μῆκος 1 μ. ...ἔκ. ξύλον καὶ
δερματίνου λουρίου ἢ ἐπάχρον.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

... Λέγεται... *λειῶμα*

... *Μία*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... *Λειῶμα*... *ὡπως*... *πρὶν ἀλωνισθῆναι*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰι (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστὰι καὶ ἀγωνιστὰς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

... *Συνιδως*... *ὁ γεωργός*... *με' τὰ δικά*
... *του*... *ζῶα*... *ἢ εἰς*... *ἀνὲν*... *ἐχεν*... *δικά του*
... *πληρώνει*... *ἄλλον*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... *ὅχι*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

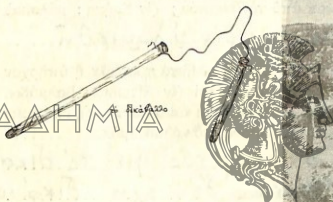
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστὸν εἰς τὸ κοπάνισμα μικρῶν πυρρῶν δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ὁχι

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Τὸ λειῶμα μαζεύεται μὲ τὰ δικριάνια καὶ τὸ γιγάρι καὶ τὸ εἶρωμα δ.ε. δ.ω.ρὸ πού λέγεται λαμνί.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

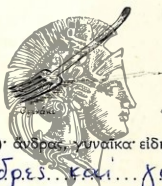
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...? Επίμικες (λαμνί).....

...οὐδέν ἔθιμον.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Πρῶτα μετὰ... δικριάνι... καὶ... ἔπειτα μετὰ... φτυάρι.....

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...καὶ... ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια λέγονται χόντρυνα. Αὐτὰ τὰ... ἑτανμπούν μετὰ... καὶ τὰ λιχνίζου μετὰ... κόγκιν

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μὲ τὸ δριμόνιεμα.

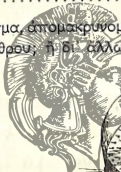
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρος, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκή-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

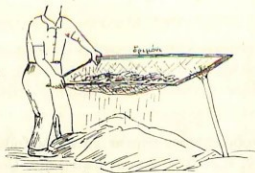
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

κόμπος ἢ ἀφελῆρος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

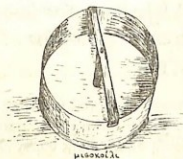
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπίασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Σχηματίζεται εἰς σωρόν μετὰ σταυρὸν καὶ χαράσσεται ἐπ' αὐτοῦ μετὰ σταυρὸν. Τὸ ὄπαϊον ἐμπηγνύεται εἰς τὸν σωρόν, διὰ νὰ μετρήσουν μετὰ τὰς παλάμες τὸ πρῶτον.

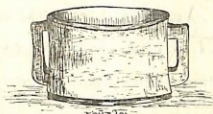
- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

μισοκοίλι

χρῦτλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

...κατεβάλλοντο παλαιότερον πα-
παδιάτικο καὶ ἀγροφυλακιάτικο

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

...Σε...φύλινες...ἀποθῆκε(καθόνια)
Παλαιότερον...εἰ...πύλινα(ρυγχούς)...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ;

Στο αχούρι...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θηρισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

Μετα' τὸ ἀλάνισμα καθαρί-
ζοντας τὸν μετὰ κόσμινον
τῶρα με' μηχανές.

- 6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ; Α.Θ.Η.Ν.Ο.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

2) Πηδῆματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

.....

.....

.....

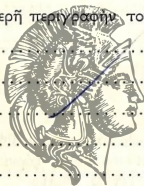
- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ
1/ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΖΟΓΚΑΣ

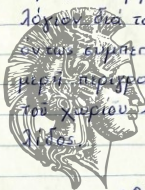
Αριθ. Πρωτ. 39

Πρός
Τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης
τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
Εἰς Ἀθήνας

Ἐν Ζόγκῃ τῇ 17-3-1970

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω
ὑμῖν, ευνημένως, α) τὸ ἐρωτηματο-
λόγιον διὰ τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα δε-
σφύτως συμπληρωμένον καὶ β) λεπτο-
μερὴ περιγραφὴν τοῦ γεωργικοῦ βίου
τοῦ χωρίου Ζόγκα τοῦ Νομοῦ Ἀργο-
λίδος.

Συνημ. 2
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Εὐπειθέστατος
Ὁ Διευτὴς τοῦ Σχολείου

Γ. Μαραφῆς

Γ. ΜΑΡΑΦΗΣ

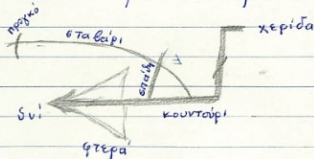
Ζόγια Αργυρίδου

1

« Περιγραφή του γεωργικού βίου »

Όταν έτελειώνε το καλοκαίρι και έμπαινε ο Σεπτέμβριος, στις 14 του Σεπτεμβρίου έπαίρναμε λίγο από τους σπόρους που θένα σπείρουμε και τους πιχαίναμε στην εκκλησία. Εκεί τ' έψελνε ο παπās και τ' λειτουργάγε και από κει κανονίζαμε, όταν πιάνανε οι βροχές, μιά ήμερα αρχή τής εβδομάδος, ήμερα Δευτέρα, να αρχίσουμε τή σπορά. Έτοιμάζαμε τόν σπόρο και μέσα βάζαμε ένα ρόιδο. Φορτώναμε τά εύνερχα και τόν σπόρο στό τζωα και παίρναμε τόν γεωργό και πιχαίναμε πρῶ-πρῶ στό χωράφι. Στα παλιότερα χρόνια κάναμε καμάτι μέ τά βόδια, αργότερα μέ τά αλογα ή μέ τά μουλάρια. Μέ τά αλογα ή τά μουλάρια κάναμε και σήμερα καμάτι. Μόλις φτάναμε στό χωράφι, ξεφορτώναμε τά τζωα και γεύαμε τόν γεωργό μέ τά βόδια και έσπάζαμε τόν ρόιδο πού τόν χτυπάχαμε στό χερίδα του αλέτριου και σκορπάζανε οί σπόροι του ροδιου και έτσι να γίνει και ό σπόρος πού να σπέρναμε. Τά εργαλεία μας παλιότερα ήταν χειροποίητα και ξύλινα. Είχαμε τόν ξύλινο αλέτρι μέ μόνο σιδερένιο τόν ούνι και τή σπάθι, πού τόν φτεία-ναμε οί ίδιοι κι αν κανέναν δεν τά κατάφερνε πι-χαινε βέ αλλον πού ήζαιρε ή βέ μερικούς πού έκαναν αὐτή τή δουλειά. Τόν αλέτρι έπιανε μέ τόν προχόν στό τυχόν πού είχε δύο γεῦλες και χιὰ να μή πέφτουν οί γεῦλες τίς ευκρατούσαν δύο βέρχες σιδερένιες, τά γευλοβόιδερα.

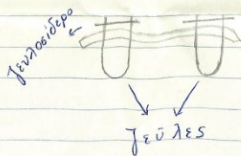
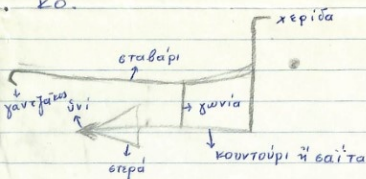
Τό ἀλέτρι ἀποτελεῖτο ἀπό τέσσερα κομμάτια ξύλινα
δουλ. ἀπό τό κουντούρι, τή χερίδα, τό σταβάρι πού πιά-
νει στό ζυγό καί τά δύο φτερά πού σκορπαῖνε τό
χώμα. Καί δύο μέλη βιδερένια τό ὕνι καί τή ἐπάδην.

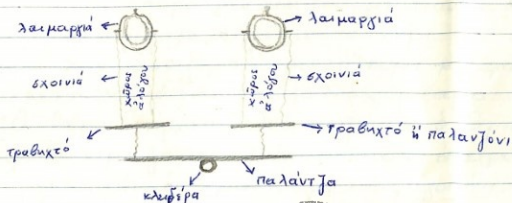
Τό ἀλέτρι τό ξύλινο τό τραβᾶνε δύο βόδια καί
γιά νά διενδύνουμε τά ζῶα. εἶχαμε δύο βκοινιά πλεχτά,
τά βοῖδ'όκοινα, πού τὰ δένανε στά κέρατα τῶν βοδιῶν
καί ἔφταναν μέχρι τή χερίδα.

Μετά τό 1920 ἀρχίσαμε νά παίρνουμε βιδερένια
ἀλέτρια καί νά ζεύουμε ἀντί γιά βόδια, ἄλογα
ἤ μουλάρια. Τά βιδερένια ἀλέτρια ἦτανε ἄλλα μο-
νόφτερα καί ἄλλα δίφτερα. Παλιότερα ἦταν τά
δίφτερα.

Τό βιδερένιο ἀλέτρι εἶχε τή χερίδα (τό μονόφε-
ρο δύο καί τό δίφτερο μία), τό κουντούρι ἤ βαῖτα,
τή χωνία, τά φτερά, τό ὕνι, τό σταβάρι καί τό γαντζά-
κο.

Ἀρχότερα ὅταν ζεύαμε ἄλογα χρῆσιμοποι-
οῦσαμε γιὰ τὸ τραβίχμα τοῦ ἀλετρίου τὰ τραβιχτά.
Εἶχαμε δύο λαιμαρχιές, μιὰ παλάντζα μὲ δύο
παλαντζόνια καὶ τὴν κλειδέρα.

Παίρναμε κοντὰ μὲς καὶ τὸ ξινάρι γιὰ τίς με-
ριές πού δὲν πηχάινε τὸ ἀλετρί καὶ τὴ βάρνα γιὰ
τὸ βάρνισμα.

Πρὶν ἀρχίσουμε τὸ ἄρμα, χωρίζουμε τὸ χωράφι
βέσποριές κάνοντας μιὰ αὐλακίᾶ ἢ βάζοντας κου-
κουγεράκια (σημεῖα μὲ πέτρες), γιὰ νὰ φαίρουμε
μέχρι πού εἶναι σπαρμένο. Ὁ γεωλόγος ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον ἀφήνει τὸ ξινάρι καὶ σπέρνει τὸ σπόρο,
πού τὸν ἔχει βέσποδιᾶ, πεταχτὸ μὲ τὸ χερί.

Μετὰ κάνει τίς αὐλακίεσ μὲ τὸ ξινάρι καὶ τὸ τελειώνει.
Τὸ ἴδιο γίνεται βέσ ὅσα χτῆματα θὰ σπείρουμε.

Κάθε βράδυ ξεφένουμε τὸ ξινάρι, ποτίζουμε τὰ
ζῶα, τὰ πηχάινουμε στὸ στάβλο, τὰ ταΐζουμε καὶ
ἀκόμη ἄλλη μιὰ φορὰ τὴ νύχτα (τὰ ξεπαχνίζουμε)
καὶ τὸ πρωῒ συνεχίζουμε πάλαι τὴν ἴδια δουλειά
μέχρι πού νὰ τελειώσουμε, γιὰτί τὰ βόδια εἶναι
ἀρχοκίνητα καὶ ἀρχοῦν.

Τό σπόρο (ἐπειδή παλαιά ἔβραινε καπινιά) τόν ἐδιαλέξαμε καί τόν περνάσαμε ἀπό χαλκό (χαλαζό-
πετρα), βάζοντας τό σπόρο μέ τό σακκί μέσα στό
λεβέτι μέ τό χαλκό.

Μετά τή σπορά δέν τοῦ κάναμε τίποτα. Μόνο τήν
ἄνοιξι βοτανίζαμε λίγα μέ τό χερί.

Τώρα τήν ἄνοιξι τά ρεντίζουμε μέ γάρμακα
καί ἔτσι χάνονται τά παλιοχόρταρα.

Ὁ δέρος ἄρχευσε δεκαρίζοντα ὁ θερικτής (Ἰού-
νιος). Ἐτοιμάσαμε τά δραπάνια ἤ ἐπαίρναμε και-
νούργια, τήν ἐτοιμαβία μέ τά σαχοπότια καί
πηχαινάμε στό χωράφι πάλυ πρῶτῃ καί ἀρχεύα-
με τό θέρισμα. Τά θείριζαμε χερόβολα

καί στείναναμε ἀγκαλιές μέ 8-10 χερόβολα
καί μέ 2 ἀγκαλιές στείναμε τό σέματι. Τά
δεμάτια τά δέναμε μέ βίκάλι καί τά βικαλένια
βκοινιά τά λέγαμε θεματικά. Τή βίκάλι τή
ἐπέρναμε ἐπίτυδες γιά τό δέσιμο τῶν θεματικῶν.

Ἄν καμιά οἰκογένεια εἶχε δικό της προσωπικό,
τά θείριζε μόνη της, ἤ ἄλλες ἐμίγανε δύο-τρεις
μαζί καί θείριζανε δύο μέρες στοῦ ἐνοῦ τό
χωράφι, δύο στοῦ ἄλλου κ.λπ., ἤ βαίνανε καί
ἐρχάτες ὅταν εἶχε κανένας πολλοί. Τά θεμάτια
στό χωράφι τά μαζεύαμε σωρούς-σωρούς, γιά
νά εἶναι εὐκόλο στό κουβάλημα.

Τό κουβάλημα γινότανε μέ μουλάρια ἤ μέ
χαϊδούργια. Τά κουβαλάγαμε δίπλα ἀπό τ'
ἀλώνια στό θερμοστάσι καί στείναμαμε
θεμωνιές ψυχές εἰς στενόμακρο εἰς ἄνθος καί

Τὰ ἀνεβαίοντα τὰ δερμάτια μέγκαλα ἔτει χιὰ
νὰ μὴν τὰ πᾶνι ἢ βροχή.

Μετά δα' καθαρίζαμε τό ἁλώνι. Ἀλώνια ἦταν
διάφορα. Ἦταν πλακόβρωτα καί χωματένια. Γιά τὰ
χωματένια ἐκουβαλούσαμε νερό, τὰ βρέχαμε καί
ἐπάνω ἐσκορπαίσαμε ἄχερα χιὰ νὰ ταρατεώσουν
τὰ ἁλώνια. Ἐκεῖ ἀπάνου προτοῦ βτεχνῶσι, ἐσκορ-
παίσαμε τὰ χερόβολα μέ τό βιτάρι καί λιαζόντανε
μιά-δυό μέρες. Ἄν τό ἁλώνι ἦτανε πέτρινο, μόνο
πού κόβαμε κανα-χορτάρι καί τό ἐέκουπαίσαμε.

Μετά, τὴν ἡμέρα πού ἔπρεπε, ζεύαμε τὰ βόδια
παλιότερα καί τῶρα τὰ ἄλογα. Τὰ βόδια ζεύα-
με στό θυρό καί κρεμάσαμε τό ντουένι (ὄργανο
πού ἔτριβε τό βιτάρι) πού ἔτανε ξύλινο καί εἶχε
ἐπὶ αὐτοῦ λεπίδες σιδερένιες. Ἐνταῖς ἀνεβαίνο ἀπὸ
νὰ πηχαινῇ χύρω-χύρω καί παντοῦ στό ἁλώ-
νι καί νὰ μὴν ἀγῆνι ἄτριψτο τό βιτάρι. Τό
ἁλώνιομα ἄρχεσε λίγο μετά τὴν ἀνατολή τοῦ
ἡλίου, χιὰ νὰ πάρουν λίγο τὰ σταῖχνα καί νὰ
τρίβωνται καλύτερα. Μὲ τὰ δεκριάνια ἄλλοι
χυρίζανε τό λιῶμα χιὰ νὰ ἀνακατεύεται καί
χιὰ νὰ κοπῇ τό ἄχυρο ψιλό χιὰ νὰ τὸ τρῶνε τὰ
ζῆα. Καί κατὰ τό γιόμα πού δα' χῆνι τό λιῶμα
τό μαζεύουμε ὠρὸ ὅτ' ἔμελλε τοῦ ἁλωνιοῦ καί
μέ τὰ δεκριάνια γίνεταί τό λίχνισμα. Ἐτεῖ φεύγει
τό ἄχερο ὅτ' ἔνι πάντα καί τό βιτάρι πέφτει πρὸς
τὰ μπρός. Ἐπειτα τό πετᾶμε καί μέ τό ζιτῶνι
καί οἱ γυναῖκες μέ τό βάρωμα παίρνουν ὅ,τι

δὲν συγκύνει ὁ αἶρας. Καὶ ἀγού θά τό χωρίζουμε
 ἀπό τό ἄχερο μέ τόν αἶρα θά τό περάσουμε ἀπό
 τό δριμόνι. Τό δριμόνι παλιά ἦταν ^{ἀπὸ} γτιαχμένο
 βεζιά (τό χύρω-χύρω) καί μέ πετρί ^{σφήμιον} τρυπημένο.
 Τώρα ὁ πάτος εἶναι πλεχμένος μέ οὔρμα. Τό
 βιτάρι μετά τό δριμόνιμα πέφτει ἀπάνω βέ' ένα
 ρούχο. Τό μέτρημα χινόταν παλαιά μέ τό
 μίκιλο καί τό λοχαριάζαμε βέ' κουβέλια.
 4 μίκιλα ἓνα κουβέλι. Τώρα τό μετράμε μέ
 τούς ντενεκέδες τοῦ πετρελαίου.
 Τό κουβαλάσαμε στὶς ἀποδυῆκες ζύλινες πού
 τὰ λέχαμε κασόνια ἢ βέ' πήλινες.

Τόπος περιγραφῆς: Ζάχαρ Ἀρχολίδος

Ὄνοματεπώνυμον πληροφορητῶν: Γεώργιος Μεληγκάνης τοῦ Γεωργίου

ἈΚΑΔΗΜΙΑ

Ἡλικία: 69 ἐτ.

ΑΘΗΝΩΝ

Γραμματικαὶ γνώσεις: Ἀ Δημοσικοῦ

Χωρίον γεννήσεως: Ζάχαρ Ἀρχολίδος

(Γεώργιος Δημ. Μαραθῆς, διδάσκαλος. Ἡ συλλογὴ
 αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 23-28 Φεβρουαρίου 1970)

26-1-70

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ 034

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. ΠΕΔ. VI, 2/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΝΟΝ ΤΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

8-12/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Στεφάνι.....
(πλαισιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας... Κορινθίας
Νομοῦ... Κορινθίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Μιχαήλ
Μιχαήλ... Κλέρι... ἐπάγγελμα... Σιδερέμαχος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Στεφάνι... Κορινθίας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... ἔξ. (6).....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Βαβίρειας... Ανδρέου... Σερικίου.....

ἡλικία... 70... γραμματικὴ ἀνάγν... Ε'... Δημοτικῶν.....
..... Στεφάνι.....
..... Κορινθίας.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Δέν. ὕδαν... Καρφύλλων.....

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα ; Εἰς μετέωρα καὶ χροτικά (καὶ μετέωρα).....

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
β) εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μόνάς κλπ. Κέντρον.....
Δέν. ὕδαν... Μονὴν... Αἰχίου... Χρυσίου.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διακινούμενης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Συνήθως... Ναι.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρους, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Συγχρόνως. Εἰ. ἔχουν κτλ.

2) Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέρῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηριῶν ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρμῆς ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Εἰς τὰ κτήματα.

Ἐφ' ἑαυτῶν. Ἐξ ὀλοκληροῦ. ἢ. ἑνα. κικλῆ. ἔ. (6). εἰς οὐ :
γινύται. ἐν. τοῦ. χωρίου.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισσακάτορες, σημισακάτοροι κλπ. Ἐννοῦνται. ὅτι ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ;

ἢ. καὶ. ἡ. κοινωνία. αὐτοῦ.

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμέσος τὴν ἑργασίαν ἢ εἰς χεῖρας ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ εἰς τὴν ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέλημα, τὸ ὀλώνισμα, τὰ ἀνάγκη. ἢ οἱ ὅλοι τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἠμποροῦσαν εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Ἐφ' ἑαυτῶν. ἔργα. ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ἐλάμβανον ἢ μισθοδοτοῦν. Εἰ. εἶδος.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλοι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποῖους τόπους προήρχοντο ; Ὀχι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου προῦ ἐπήγαινον βί' ἀεὶ ἐργασίας ; Εἰς τοῦ. βασιλικῶν. καὶ. εἰς. (Βίχα).

β) Ἐπήγαινον ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. Ναι. ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφται (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶμματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; Ὀχι.

δ'. 1) Πώς λιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργάνωτος;

... με κοπρὰς... ἐξ... αἰγῶν προβάτων... καὶ...
... μὲν... φῶν... (ὄνων... ἡμῶν... ἀλλήλων...)

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Χερσαδίου. ἔτος 1930. Σελὶν καλαμῶν. δι' ἔτος 14. 1955.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Γαλιδιερῶν. ἄροτρον. ἔτος 20. 1920 δι' ἀποδομ. μηχανῶν. ἔτος 1960.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, διπλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἐν χρησιμοποιεῖται) καθεὺς τύπος;

Ποῖος κατασκευάζει τὸ ἄροτρον καὶ πόθεν ἐγγίεται ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Χερσαδίου. ἔτος 1930. Σελὶν καλαμῶν. δι' ἔτος 14. 1955.

Τὸ γεωφλέρο, χωνομηχανὴν καὶ ἐξιδιὰ χωράφια δι' διφτέρο.

Σιδηροῦν διφτέρο (ἡλίου φῶν) Πηροκίδης. ἔτος 1960. δι' ἀποδομ. μηχανῶν. ἔτος 1960.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἡ φωτογραφίαν) ἐκαστοῦ τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χερσαδίου. 4. ἐξιδιὰ... 7. χωνομηχ. 10. χωνομηχ.

2. Γαλιδίου. 5. Γαλιδίου. 8. Γαλιδίου.

3. Κονοκίδης. 6. Βέρης. 9. ἄροτρον.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἔτος 1960.

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ὁὐδὲν οὐκ ἐχρησιμοποιοῦται.

4) **Τὸ ὄντι.** Τὸ ὄντι τοῦ θυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μῆς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίαν διὰ τὴν ὄντων εἰδῶν τῶν χωραφῶν· δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὄντι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.....

Figure 1

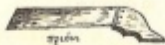
ကေမိယ

ΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

7) Έργαλεια δια τήν κατασκευήν καί επιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

...ἀκίπρον· πρὸς τοὺς τοῦ βίου ἀφ' ἑαυτοῦ
ἐκφυγῶν· καὶ ἀκίπρον· ἀνὰ τὸ (ἐν τῷ ἐκίπρον).

အပူပေး

2002

675-206274

உயர். 5. உயிரோட்டம் (விரைவாக)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ, ἄλλο ζῶον, ἐπὶ λ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... ἐληρεί. καὶ ὄνελ. καὶ πρρ.
ζῶα 1710 καὶ βόες.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν;..... δ. ν. α. ... ζῶα.
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὰν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (λαυρά, λοῦρα, ζεῦλλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ζυγός

ζεύγος

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευγῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλαῦρα), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ἡλ. ε. ε. ζεύγος. καὶ ὄνελ. καὶ πρρ.

ζεύγος. καὶ ὄνελ.

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ... οὐδέποτε.

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεύξιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευή,
την οποία φέρει το αλογον ή άλλο ζέον διά να προσδεθί
εις αυτήν το όρτορυ.....

ζ. Ἀποτίεσις (ὄργανα) καὶ σκορὰ

α) Ποιος άρχισε παλαιότερον (1) τιμωρόν (2) άνδρας (3) ιδιοκτήτης
του άγρου ή άλλος; 2) γυναικα (3) παρκαριστής. Σημειώσατε ποία
αυτήν τρείσιν τον τάπαν σας. Σημειώσατε ο.χ. ...
... .. επι κ.χ. κ.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄστρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .. *ω.γ. ε.λ.γ. το. .. ἐκείνη γραμμή*

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... φ.μ.α.1.ω.5.

3) Πώς καταβύθιζε ο γεωργός τα ζυγμένα ζώα (ή το ζώον) κατά το άργωμα με σχοινί, του όποιου τα άκρα έχουν βελή εις τα κέρατα των ζώων ή άλλως; (Περιγραφή και σχεδίασμα ή φωτογραφία).

Με... σχοινί... το... ζώον... έως... τα... κέρατα... των... ζώων...
 ...χ...
 ...

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργανο. Ὁργάνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένους ἀύλακας (ἀύλακις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α):

2ο μέγεθος ω. 2ο σχ. κ. φ. ρ. α. (β)

ἡ ὀργάνεται περιφερειᾶς ὡς, εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

..... ζ_0 . Σι. φ. κρ. α, ζ_0 εκδιόγγραμμα. (α).....

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν γῆναι ἡμῶν τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργάνου, σημειώσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπέρμα καὶ τὸ δρῦμα καὶ τὸ σπέρμα ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
 ΔΗΜΙΑ (Δηλ. σπέρμα) ... ΑΟΗΝΑ (οὐραϊσ, ἀσπέρμα, κ.λ.π.); ... ΣΥΝΕΛΕΞΑΝΤΕΣ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαὸς (ἡ σποριά) ; με σύλλακιάν ; .. *Ni*

- 6) Πού υπάρχει η συνθήκη να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνην, δηλ. να μη χρησιμοποιηθούν άροτρα ; . Ο ραν. Π. Χρ. Σουλτάς κ.ε. απαντ. : εφ' όσον γ. ε. λ.

 $\alpha + 2\pi n \dots \in \text{σημείο } A, \text{ κ'έ...} \{y, x! : \delta, p, u \dots$

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη οργάνωσης (όργανωσης) ήταν εν χρήσει παλαιότερον (ή σήμερα). Δηλ. ή διατάξεις των αυλάκων με τὸ ὕψι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα γίνονται (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. 1) ὀργώματα... ἀπὸ ἀρχῆς.

Ναυέβριον... Μάρτιον... 2) Διβόλος... Μάρτιον
Ἀπρίλιον... ..

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὀργώματα... Διβόλος... Διβόλος

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀροθῇ καὶ πότε τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αὐτοῦ ἢ ἄλλο δημητριακόν... ..

Ἐν... ἔτος... ἢ καὶ περισσότερα... ..

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχαιθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν;... Διὰ... ἢ... ἔτος... ..

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.
π.χ. τὸ δισάκκον εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;... Διὰ... ἔτος... ..

Διὰ τὴν καλλιέργειαν... ἔτος... καὶ... ἢ... ἔτος... διὰ
τὴν... ἔτος... ..

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρν, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὄνι κατὰ
τὴν ἀροτρίσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλαν τρόπον; ..Μέ. 7.ο. ξ. α. γ. δ.

Ρ. α. β. δ. α. ... μέ. ... εἰληρᾶν ... ρυκίαν ... εἰ ... ῥή. ο. ῥή. α. ν
 ὑποστῆναι ... ἡ. γὰρ α. ... ἡ. ... καμιν. 2. δίκι.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιστοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Ν. α. δ. ... μέ. ... ε. β. κ. ρ. α. ν. ... καλατῶν.

6. μέ. ν. ν. ... ε. κ. ρ. α. β. δ. α. α. (ε. χ. ὑ. σ. κ. ... ἡ. ρ. ῖ. σ. κ. ν. ... ἀ. ρ. ῖ. σ. κ. ν. ...)

3) Ἡ σκάφη μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ εἰν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νά γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νά παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατεθῶνται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων)

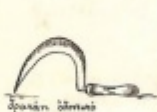
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

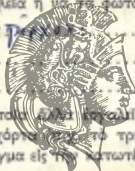
γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπά κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 με δρεπάνι ὁ δοντωτός

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.
 με δρεπάνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ με παλαιὰ ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ ἐθερίζοντα) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα). με δρεπάνι καὶ κόσσα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 με δρεπάνι ἔχει δοντωτός
 με κόσσα ἔχει καψίν.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
 ὁ βιδωτός συνεχόμενος ἔχει καψίν καὶ μα...

12 - 13

5) Ποίος κατασκευάζει αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... *Τ.α. φ.ρ.α. κ.μ. δ.ε.ν.υ.μ.ω.ε.κ. Ι.α.ν.ε.μ.φ.ρ.ί.δ.ν.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἀκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *Τ.α. ρ.ε.β.ι.δ.ρ. Τ.α. κ.σ.κ.ι.α. μ.ω.ε.β.ι.κ.ος. κ.ω.ν.Ι.α.γ.ι.δ.α.ρ.ι.α. π.ρ.ι.φ.ι.δ.α. δ.ι.ε.κ.ρ.ι.φ.ι.δ.ε.ι.ς.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἰσάφους ἰθερίζοντο (ἢ ἰθερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κριπτερόν μῆσου ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *εἰς... 3.0. ε.μ.μ.ε.τ.ε. φ.ρ.ι.φ.ε.τ.ε.ν. 2.0. τ.δ.α.φ.ος. 0.1.α.ε.ο.δ.τ. ε.δ.ρ.ι.φ.ε.λ.ο. εἰς 1.μ.ε.ν.ο.ν.ε.μ.φ.ι.δ.α.ν. λ.α.ρ.η.α.δ.ρ.ι.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσι) τὰ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἰλέγονται (ἢ πῶς λέγονται). ... *ε.μ.μ.ε.τ.ε.α. ...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς τὰ εργαλεία (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπὸ τῶν τῶν τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἰσάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἰσάφους τὰ δράγματα; ... *ο.ι. ... 2.κ.ι.ο.ι. ... 0.1. δ.ρ.ι.φ.α.ι.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἰσάφους. Πολλά ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον ἐράγμα (πιάσμα τῆς χεῖρός) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *ο.ι. χ.ε.ι.ρ.ι.δ.ε.ς. 2.ο.π.ο.δ.ε.λ.α.ι.α. σ.ι.α.ρ.μ.ι.δ.ι. λ.ν. ε.ξ. (1.6) κ.ω.ν.κ.κ.κ.κ.ν. μ.ι.α.κ. ... α.γ.κ.α.ι.α.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί βράγματα ; Πολλαχὰ κα-
λοῦνται ἀγκυλῆς. ἀγκυλῆς

γ. Οἱ θερίσται.

1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερίσται, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποίον ;

Θερίζον... ἄνδρες καὶ γυναῖκες... ἐλόντες

2) Πῶς ἡμειβοντο ἐπὶ τῷ ἡμερησίῳ (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἐπαγγελματῶν (ἐπαγίῳ) ; ἦσαν ἢ οὐκ ἦσαν ἐπὶ χροῖμα ἢ ἐπὶ
εἶδος ; Τὸ ἡμερησίον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνεύ
φαγητοῦ ; (Παρατίθεται τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀναμνησίαν) ... ἐπὶ χροῖμα καὶ ἐπὶ εἶδος

οἱ κούμαροι... οἱ γυῖνοι... εἰς εἶδος (ἐπὶ χροῖμα καὶ ἐπὶ εἶδος)
μετὰ φαγητοῦ... μετὰ φαγητοῦ

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἐφέρουν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιβάλλ-
λουτό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... εἰς τὴν

ἀριστερὰν χεῖρα... φέρουν... χονδρὰ καὶ λεπτὰ
μετὰ φαγητοῦ... μετὰ φαγητοῦ... εἰς τὴν
ἀριστερὰν χεῖρα... φέρουν... χονδρὰ καὶ λεπτὰ

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ;

Αποβιβάζω ή Τρίτη Προσέλευση
και Τρίτην Σελίδα.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ ,
τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *Τραγουδοῦσα, τραγου*

Σταχθίδια ἴδινα δι' τὰ ἔξω. (ὡς ἐστὶν
στρεφόμενα ἐξ ἑαυτῶν καὶ ἄλλων).

- 6) Πού την τελευταίαν ημέραν του θρισμού, προτού τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στέχυς πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στέχυς πλάκουν σταυρὸν ἐπὶ τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερώς έναν από τους σχετικούς ή άλλο τι

[illegible][illegible]

.....

δ. Τὸ δέσμιον (δεσμός) τῶν σταχέων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεκάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέραις ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες, εἰς τὴν ἡλίον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ... Τ.ο... 27.6: μ.α.ν....

Επίσης... Ζωολογία... με... Δρ. ...
 4) **Επίσης...** ... **Επίσης...** ... **Επίσης...** ...
 ... **Επίσης...** ...

- 2) Πώς γίνεται τὸ δερμάτισμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέβιδεν ὡς χερίδες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔβιδοντο με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουκιδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

με' ῥόγη
 ἔκατ' ἀνδρας ἐπὶ χερσὶ μαφίῃ. ἱς ἀγκυρὴν
 ἔβιδε ν.α. κρήνην. τὰ ἐκ χυλῶν καὶ τὰ...
 πτερεῖ... με... ἀπὸ... ὕλος... ὁ... ἀπὸ...
 βίμαχινα... ὕ... ὁ... ἐβείρετο... δὲ... ἔφαγε...
 ... χερσὶν... εἶπαι... ὡς... παρὰ...
 «... ἔχεις... ὅτι... καὶ... ὅτι...
 ... ὅτι... δὲ... καὶ...»...

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θεισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκentrώνοντο καὶ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ;.....

ἔβιδε... καὶ... ὅτι...
 ... ἐν... ὅτι...
 ... ὅτι...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; 270 το 1919.

Πότε γίνεται η σπορά ή το φύτεμα αυτής...
 Ελπίδες... Μάρτιν... Χρυσάνθη...
 Τέχνη... Ιουλιανή... Χρυσή... Φιλοθέη...

- 2) Πώς γίνεται (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισμα) των γεω-
μήλων από το χωράφι; Με σκαπάνην, με άροτρον ή με
άλλον τρόπον. Περιγράψατε το σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
άρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὰ σχέδια αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.... *Mf... 28 x 10 cm... 28 x 10 cm... 28 x 10 cm.*
.. 28 x 10 cm (4.9 x 6.1 cm).

$$\alpha \{ \nu \alpha .$$

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σπυροῦ.

[illegible]

- 3) Σήμερα το χόρτο και δίσσιμον. Ποια εργαλεία χρησιμοποιούνται ; (Παραθέσατε μετά της περιγραφής και την σχετική τοπική λαϊκή ονοματολογία, ως και σχεδιάσματα και
- +++ και ριχόν_εφάνω στα έβι.

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέρουσιν εἰς τὸ ἀλώνι α...

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος, ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπου καλεῖται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάσκρα, κτλ. Πῶς καλεῖται ἡ τοποθέτησις εἰς σκωρὸν; ὡς παρὰ καθωριστὸς. Ὁ ἄλλος τόπος τῆς ἐκείνης; ὁ μὲν αὐτὸς.

Ἡ θεμωνιά καλεῖται ὡς καὶ ἡ θεμωνιά. Συγκέντρωσις τῶν δεμάτων εἰς τὸ ἀλώνι. Ἐξ αὐτοῦ καλεῖται ὡς καὶ ὁ κεντρὸς τοῦ ἀλωνίου καὶ ἐν τῷ κεντρῷ εἶναι ἐν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σὺν ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν

ὡς καὶ α...

.....

.....

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἐξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... ὡς καὶ α...

ὡς καὶ α... ὡς καὶ α... ὡς καὶ α...

.....

- 5) Τὸ ἀλώνει ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ;.....

Ὅταν. ἰ. ἀρχαῖα. ἀντικαθίσταται. ἐμὴν / καὶ γὰρ βεβαίον
καὶ α... ἔ. β. γ.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἰανν. α... ἔ. β. γ. ... ἔ. β. γ. ...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χώματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετρώλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

... Βασιλῶς ... ἔ. β. γ. ... ἔ. β. γ. ...

... ἔ. β. γ. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἐπὶ τῇ ἐναρξεί τῶ ἀλωνι-
σμοῦ (π.χ. τοῦ χώματος ἀλωναῖς καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ τοίχου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).....

Εἰς... ἔ. β. γ. ... ἔ. β. γ. ...
... Χώμα... ἔ. β. γ. ... ἔ. β. γ. ...
... ἔ. β. γ. ... ἔ. β. γ. ...

- 9) Ἡ ὥς ἀνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;.....

... ἔ. β. γ. ... ἔ. β. γ. ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

...Τὰ δὲ μέλη αὐτοῦ οὐροῦ δὲ πῦρ ἐστὶν κίχρον ὄρεα...
καὶ μαλὶν τῶν ὑποφύων μετὰ δὲ κρυάκι καὶ μετὰ ἔφρον
2-3. καὶ ἐφ' ὧν δὲ αὐτὰ καὶ ὑψιμετῶν...

- υ) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποιεῖν ἐν σταχίων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἀχυροποιῆτος ζώου (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται ἐν αὐτοῖς καθεύς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ἑλάνης στύλης, ἀπὸς τὸν ἀχτρον (κορμικὴ ἀπὸ τοῦ
στρουλλοῦρας, δοκῆς (δοκίτης καὶ), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκέρχων-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἐνδεχόμενον διαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἀκρὸς τοῦ ζῶου, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλι-
κῶς, ἐνὰ ἐρχωνται γύρως, καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Der. 8 ppe. m. 90 milo. 612705.

- 20 —

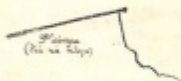
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐκκαταφρονεῖτο βασιλεὺς ἑσχατὸν καὶ οὐκ ἐκ
 χιτὸν ἐκείνῃ..... ἔβλεπον τὰς μαρτυρίας καὶ ἀρχήν
 διδόνον διὰ τοῦτο, κυρίως καὶ τοῦ ἐκείνου
 καὶ τὰ ἐκείνου..... Τὰ..... καὶ τὰ τὰ ἐκείνου καὶ
 ἡ βράχυνται..... καὶ τὰ ἐκείνου.....

7th 46 46.1000 2.00000000

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δοῦλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἠλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... Ἐν αὐτῇ λειώματα τοῦ δόσιον διακρίματα ἀπλωμάτων ἐκτελείοντο καὶ ἐν τρεῖς ἡμέραις ἀπλωνόμην τὰς ρεσίνας ἐν ἀπλωμασίν...

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

..... λειώματα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς καὶ διὰ τοῦ ζῆλα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀπλωματάρια (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τοποπάρηδες, καλούμενα ἀπλωματάρια καὶ ἀπλωματάρια), ἐκ οὗτοι εἶχον ροβῖδια ἢ ἀλσάκια καὶ ἀντικαταστήσαντες τοὺς ἀλωνισμοὺς

..... αὐτοὶ ἴδιοι καὶ ἀπλωματάρια καὶ ἀλσάκια καὶ ἀντικαταστήσαντες τοὺς ἀλωνισμοὺς

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῆλα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπάρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν; π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... κοπάνισμα

- 19) Ὁ κόπανος αὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνου φασφάκη

ἔτετο κοπάνισμα τὰ τὰ κοπάνισμα
ποῖον αὐτὸ δημητριακὰ...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβαναι τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..... Δι. ν. ... ἐτραγουδ. καὶ εἰδικὰ δίστιχα

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήση ἀλωνιστοῦ μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, ἐπὶ κατασκευὴς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτοῦ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες ἀπὸ τοῦ λίκνισμας (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίκνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

..... Τοῦ λειῶμα Τοῦ δικριανίου καὶ δικιργιανίου

Τὸ δικριάνι ἐκκασιφία μέ Τὸ δικιργιάνι ἐκκασιφία μέ

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίκνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρῶτην ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *Οὐκ εἶναι. Ἐμφάνει*
ἐν... ἑκάμῃ. Ἐπίμνητες... Δὲν... ἐμφάνειτο. Ἰέρου...

- 2) Μὲ ποῖον ἰργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυᾶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.....

Τὰ Καρποτόρι... καὶ ζύγινα φτυᾶρι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει) ἀνέμεινε καὶ εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Κυβίης... Ἰαδρέα...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κόν-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

*Κατάκχα... τοῦ... ἁπαλῆς... τοῦ...
... ἀνέμεινε... ἐκόν... ἡ... ἡ...
... τοῦ, λιχνισματός... καὶ... ἐκόν... ἐκόν...
... τοῦ... ἐκόν... ἐκόν... ἐκόν...*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτης: ξαβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιγυίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀποχωριζομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθριον ἢ διὰ βλάστον μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπως διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κοσκίνον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογράφησατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... *Μ.Ε. κίτρινον* ...

*Ψάρεσκον... Τὸ ἰσθρὺ μάνι... Ἰ. ἰσθρὺ...
Ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ...*

Κίτρινον

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ ἡ καὶ προσκύκησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεω...

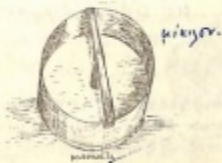
*ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ...
ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ...
ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ...*

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Ἐρίχων... μίε... ἐν... ἀποθήκην...

*(ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ...
ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ...
ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ... ἰ. ἰσθρὺ...*

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνει π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνει; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰσπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Η ερώτη Τίτλος... ἀναβιβάζονται... και... ἀναβιβάζονται... Εξήγησις (20.01.1934)
Μέτ. το... (24. εὐαγγ.)... α. το... μέτρον... (12. εὐαγγ.)... α. γ.
ἐν... το... (εὐαγγ.)... (μυστικόν)...

- α) τὸ παπαδιάτικο, *Ναι*

- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, Ν' Μ

- γ) τὸ γυναικείο, $\frac{1}{2} \times 1$

- ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΤΑΙΩΝ 10x1

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα ζεύγη τῶν δημοτρισκῶν (ὄνομα, χωρητικότητα, σχῆμα, καὶ ποσότητες ἰχθυογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποταὰ δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λόγων ; (Σημειώσατε λεγτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσηί τὴν σχετικῶς συνηθείαν) ... εἰς . λα . αἰ . κ . μ ... εἰς . λα . αἰ . κ . μ ... ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

наб. о. в. 102.

- 4) Τὸ ἀχυρὸν ποῦ ἀπεθηγαύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... Εἰς τὴν ἀποθήκην.....
 ἄκν. ρω. κ. σ. 4 (Μ. Π. Χ. Ε. Χ. Τ. Μ. Σ.).

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερисμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Μετὰ τὴν ἀλωνισμόν... μετ' εὐδίκην ἀνρμ. π. γ. κ. α..
 καὶ α. κ. ι. α. α.

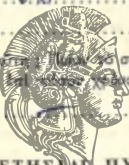
- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ. ; ..

σ. χ.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Πῶς τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς πρῶτον σπαστὸν καὶ ἐπὶ ἑξῆς χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμόν εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμια φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννιον, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάμμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

1) Τὴν... Νέκτα... ἀποθήκην...

2) Στὶς 19 Ἰουνίου... ἀποθήκην... ἀποθήκην...

3)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

1) Μετὰ τὴν ἀλωνισμόν... ἀποθήκην... ἀποθήκην...

2) Εἰς τὴν Κορυφαίαν... ἀποθήκην... ἀποθήκην...

α1 Ἰουλιανὸς - 30 - Ἰουλίου.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτὰς· (κάμινον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὄφρυμα τοῦ 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερῶς) .. Χ. κα. δα. β.

Ὁ πόνημα... εἰς... Ἀχάρι... ὁμοίωμα... ἰα... 'Ιούδα...
 ἡμερομηνία... ἀμύνει... τῶν... κείν... εἰ... ἰα...
 ἡμερομηνία... π. κ. λ... ἡμερομηνία... ὡς... ἡμερομηνία...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία... ἡμερομηνία...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ε. Στεφανίου Τη 20-1-1970

Γραφείο

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ
ΑΔΑ ΑΠΡΩΤ 48.1112
ΕΠΙΣΤΗΜΗ 26-1-1970

Το κέντρον Ερευνών της Ελληνικής Αστροφυσικής
της Γραμματείας Αθηνών
Αναγνωρίζουν 14
Αθηνών.

Αναβάνω την Τηχόν να υποβάλω συνημμένα, τα
δία της, εν' αριθμ. 3452/24.11.67 Χ-γ, δε κ. Επιδιωκούς
Υπουργικών Ερευνών Κριτικές απόψεις ήτοι Επιδιωκούς
δία μαθητικά Έργα και να' έδωκεν, τα τμήτα
Συγγραμμάτων Κριτικής Διεύθυνσης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ως εκ τούτου να γράψω, ότι έλαβα έργατα
τα οποία έφθαν, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν
Γραφείο Γραμματείας Αθηνών, να έλθουν, να έλθουν
να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν
δία της, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν
εξ έβλεπόμενα, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν
να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν
Επιδιωκούς, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν, να έλθουν.

Σταθ. 2

Κοινοποιείται Ε.Τ.Α.
κ. Επιδιωκούς
Υπουργικών Ερευνών Κριτικής
Επιδιωκούς.

Υπουργικών Ερευνών Κριτικής
Επιδιωκούς
Υπουργικών Ερευνών Κριτικής
Επιδιωκούς.

Αναβάνω την Τηχόν να υποβάλω συνημμένα, τα
δία της, εν' αριθμ. 3452/24.11.67 Χ-γ, δε κ. Επιδιωκούς
Υπουργικών Ερευνών Κριτικής Διεύθυνσης.

Τραγούδια του Θεοφάνη.

Σελίδα 15 Έκδοσις 5.

1) Τι τὸν ἄνθρωπον ποῦ βλέπω;
Τὸν ἀνδρὶ δὲ ἄνθρωπον καὶ τὸν ἀνθρώπου
ἢ ἔργον δὲ ἔργον δὲ ἔργον δὲ ἔργον
Φέρει τὸ ἔργον τὸν ἀνδρὶ δὲ ἄνθρωπον
Μὲν ἄνθρωπον καὶ ἄνθρωπον (βλέπω)
φαίνεται δὲ ἄνθρωπον ποῦ δὲ τὸν ἀνθρώπου
Βλέπει πῶς ἔργον δὲ ἔργον ἀνθρώπου
ἔργον δὲ ἄνθρωπον καὶ τὸν ἀνθρώπου.

2) Κῆρυξ εἰς τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
ἔργον δὲ ἄνθρωπον καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
Στοιχὴ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
ἔργον δὲ ἄνθρωπον καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
Κῆρυξ εἰς τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ εἰς τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
Τραγούδι ποῦ ποῦ Τραγούδι καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
Βλέπει τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
Τὸ τραγούδι τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου
(τὸ Τραγούδι τὸν ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπου)

1) ἀνθρώπους.

GATHESON THE ENVELOPE
 GREENVILLE 21701, IOWA 52203
 IOWA 52203

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΙΣ ΤΕΛΕΧΙΟΝ

Π 985
 ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
 ΕΙΣ ΤΕΛΕΧΙΟΝ

ΟΝ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ